

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Kommunikáció és konfliktuskezelés
Tárgykód:	ANSPSA1311
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Palasicsné Szövényi Piroska
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	1/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

A tantárgy oktatásának célja:

megismertetni a hallgatókkal a szociális interakciók, a társas kapcsolatok és a személyközi kommunikáció jelenségvilágát, szociálpszichológiai törvényszerűségeit; valamint a társas érintkezések során kialakuló konfliktusok jellegzetességeit és a hozzájuk kapcsolódó konfliktuskezelés elméleti hátterét.

Kompetenciák:

- a hallgató ismerje a társas érintkezés, az interperszonális kommunikáció és a társas kapcsolatok elméleti és gyakorlati kérdéseit,
- legyen tájékozott a nevelési-oktatási intézményekben előforduló konfliktusok típusait, legfőbb forrásait és funkcióit illetően,
- ismerje a konfliktusokra vonatkozó különféle megközelítésmódokat, a konfliktushelyzetek elemzésének különböző lehetőségeit, a konfliktusok megoldásának stratégiáit, a hatékony konfliktuskezelés menetét.

Tantárgy tartalma:

Tananyag

A szociális interakció lényege. Interakciós függőségek. A társas kapcsolatok keletkezése, típusai, fejlődése.

Az interperszonális kommunikáció fogalma, folyamata, szintjei, csatornái. A nem verbális üzenetek változatai. A hamburgi modell.

Szociális befolyásolás és meggyőzés: hatékonyság és kiváltott reagálásmódok. A meggyőzés folyamata.

A konformitás fogalma, változatai, befolyásoló tényezői.

Szociális szerepek. Szerepelméleti alapfogalmak. A szerepkonfliktusok fajtái, valamint kezelésük.

A konfliktus fogalma. A konfliktusok szintjei. A társas konfliktusok fajtái. Konfliktusmegoldó stratégiák és módszerek.

A konfliktuspedagógia tárgya. Az iskolai konfliktusok értelmezési kerete, forrásai, előfordulása és pedagógiai funkciói.

Kooperáció és versengés az iskolában. A versengő magatartást befolyásoló személyes és szituatív

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Kommunikáció és konfliktuskezelés
Tárgykód:	ANSPSA1311
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Palasicsné Szövényi Piroska
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	1/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

tényezők. A kooperációra nevelés módszerei.

Konfliktuskezelési paradigmák a pedagógiában: tekintélyhangsúlyos megközelítés, gyermekhangsúlyos megközelítés, a felek interakcióját hangsúlyozó (liberális) modell.

A Becker-féle konfliktusmegoldási modell. A konstruktív konfliktusmegoldás modellje. A kommunikációs stratégia, kommunikációs akadályok.

A közvetítéses konfliktuskezelés. A mediáció. A resztoratív szemléletű konfliktusmegoldás. Az ... igazlító nap”.

Kötelező irodalom

Szabó István (1998): Bevezetés a szociálpszichológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. II. fejezet 28-30., 37-38., III. fejezet 51-58, 63-72.

Joseph P. Forgas / Forgács József (1994): A társas érintkezés pszichológiája. Gondolat Könyvkiadó, Budapest. 9. fejezet 172-197, 12. fejezet 247-264, 269-272, 14. fejezet 301-305, 306-310.

N. Kollár Katalin (1999): Kooperáció az iskolában. In: Mészáros Aranka (szerk.): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 156-171.

Benyák Anikó (2012): Konfliktuskezelés a gyakorlati munkában. Felsőoktatási tankönyv. megjelenés alatt (elektronikus formában elküldésre kerül az évfolyam közös címére)

Ajánlott irodalom

Aronson, Elliot (1994): A társas lény. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.

Bagdy Emőke-Telkes József (1988): Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Tankönyvkiadó, Budapest.

Buda Béla (1988): A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest.

Csepeli György (1997): Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest. 1997. 189-204., 288-299., 349-362., 368-377.

Fodor László (2007): A kommunikáció rejtett kódjai. In: Mészáros Aranka (szerk.): Kommunikáció és konfliktusok kezelése a munkahelyen. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 115-131.

Fülöp Márta (1999): Versengés az iskolában. In: Mészáros Aranka (szerk.): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 172-196.

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Kommunikáció és konfliktuskezelés
Tárgykód:	ANSPSA1311
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Palasicsné Szövényi Piroska
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	1/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

- Griffin, Em (2001): Bevezetés a kommunikációelméletbe. Harmat Kiadó, Budapest. 34-48.
- Gyórfi Éva (2002): Konfliktuskezelés szemtől szembe – a resztoratív szemlélet érvényesülésének egy lehetséges módja. Család, Gyermek, Ifjúság, 4. 8-14.
- Herczog Mária (2004): Megbékélés és jóvátétel. CSAGYI Könyvek, Budapest.
- Hewstone, M. és munkatársai (1997): Szociálpszichológia. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest.
- Horányi Özséb (szerk. 2003): Kommunikáció I-II. General Press Kiadó, Budapest.
- Horváth–Szabó Katalin (2001): Az iskolai konfliktusokról. In: Fehér Irén (szerk.): Pedagógia és Pszichológia szöveggyűjtemény. Comenius Bt., Pécs. 57-81.
- Horváth–Szabó Katalin (2001): Konfliktus és konfliktusmegoldás. In.: Horváth-Szabó Katalin, Vigassyné Dezsényi Klára: Az agresszió kezelése. Szociális és Családügyi Minisztérium, Budapest. 179-194.
- Kerényi Kata (2008): A resztoratív szemléletű konfliktusmegoldás. Szakoktatás 10. 27-30.
- Lázár Judit (2001): A kommunikáció tudománya. Balassi Kiadó, Budapest.
- Lovas Zsuzsa, Herczog Mária (1999): Mediáció, avagy a fájdalommentes konfliktuskezelés. Múzsák, Budapest.
- Magyar Judit (2007): A mediáció mint a konfliktuskezelés alternatív módja. In: Mészáros Aranka (szerk.): Kommunikáció és konfliktusok kezelése a munkahelyen. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 267-283.
- Molnár Melinda (2004): Egy iskolai konfliktus elemzése. Iskolakultúra, 9. 122-132.
- Rudas János (1990): Delfi örökösei. Kairosz Kiadó, Budapest.
- Síklaki István (1994): A meggyőzés pszichológiája. Scientia Humana Kiadó, Budapest.
- Szatmári Zoltán, Katona Zsolt, Vass Miklós (2004): A konfliktusmegoldó képesség háttérének vizsgálata általános iskolai tanulók körében. Iskolakultúra, 8. 56-64.
- Szekszárdi Júlia (2001): A konfliktuskezelés gyakorlata. Új Pedagógiai Szemle, 5. 86-103.
- Szekszárdi Júlia (szerk. 1994): Konfliktuspedagógiai szöveggyűjtemény. Veszprémi Egyetem Pedagógia és Pszichológia Tanszék, Veszprém.
- Szekszárdi Júlia (1994): Konfliktusok. Iskolapolgár Alapítvány és az Állampolgári Tanulmányok Központja, Budapest. 5-37, 75-88.
- Szőke-Milinte Enikő (2006): Konfliktuskezelés és pedagógusmesterség. Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, Budapest. 15-24., 32-54.
- Szőke – Milinte Enikő (2004): Pedagógusok konfliktuskezelési kultúrája. Új Pedagógiai Szemle, 1. 26-39.
- Terestyéni Tamás (2006): Kommunikációelmélet. Typotex Kiadó, Budapest.

Tárgytematika

Félév:	2012/13/1
Tárgynév:	Kommunikáció és konfliktuskezelés
Tárgykód:	ANSPSA1311
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Palasicsné Szövényi Piroska
Tárgy követelménye:	Gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	1/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

Számonkérési és értékelési rendszere:

A **félév végi aláírás** feltétele:

egy, saját élményből származó, lehetőleg iskolai konfliktushelyzet írásban történő elemzése a Becker-féle modell alapján.

Az így készülő **beadandó dolgozat** előkészítése a tanórákon, ill. a konzultáción történik. A leadási határidő nappali tagozaton a szemináriumon kerül kijelölésre, levelező tagozaton a zárthelyi dolgozat időpontja.

Az **évközi jegy** a kötelező tananyag fejezeteiből megírt **zárthelyi dolgozat** alapján kerül megállapításra.

A zárthelyi dolgozat **időpontja** nappali tagozaton a szemináriumon kerül kijelölésre. A levelező tagozaton a vizsgaidőszakban történik a zárthelyi dolgozat megírása a Neptun - rendszerben való előzetes jelentkezés alapján. Az elégtelen évközi jegy javítása a TvSz. alapján lehetséges.

Kötelező irodalom: